

**CIVILINĖS AVIACIJOS ADMINISTRACIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL CIVILINĖS AVIACIJOS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS 2013 M.
GRUODŽIO 20 D. ĮSAKYMO NR. 4R-288 „DĖL KELEIVIŲ SALONO ĮGULOS NARIO
PRADINIO MOKYMO ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO BEI ATESTAVIMO TVARKOS
APRAŠŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2016 m. spalio 28 d. Nr. 4R-212
Vilnius

P a k e i č i u Keleivių salono įgulos nario pradinio mokymo organizavimo ir vykdymo bei atestavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr.4R-288 „Dėl keleivių salono įgulos nario pradinio mokymo organizavimo ir vykdymo bei atestavimo tvarkos aprašų patvirtinimo“ 3 priedą ir išdėstau jį nauja redakcija (pridedama).

Direktorius

Joris Gintilas

PATVIRTINTA

Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus
2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 4R-288
(Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus
2016 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. 4R-212
redakcija)
Keleivių salono įgulos nario pradinio mokymo
organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo
3 priedas

KELEIVIŲ SALONO ĮGULOS NARIO PRADINIO MOKYMO KURSO PROGRAMA

Modulio numeris	Modulio pavadinimas ir temos	Minimali trukmė*
1.	Bendrosios teorinės aviacijos ir atitinkamų taisyklių žinios, apimančios visus keleivių salono įgulos nario pareigų ir atsakomybės elementus 1.1. Aviacijos terminai. 1.2. Skrydžio teorija. 1.3. Keleivių išdėstymas lėktuve. 1.4. Skrydžių zonos. 1.5. Meteorologija ir teršalų kaupimosi ant orlaivio paviršiaus poveikis. 1.6. Aviacijos taisyklės, susijusios su keleivių salono įgula. 1.7. Kompetentingos institucijos vaidmuo. 1.8. Keleivių salono įgulos nario pareigos ir atsakomybė vykdant skrydžius. 1.9. Būtinybė greitai imtis tinkamų veiksmų susidarius avarinėms situacijoms. 1.10. Kompetencijos ir tinkamumo vykdyti keleivių salono įgulos nario pareigas palaikymas. 1.11. Skrydžio ir darbo laiko apribojimai bei poilsio reikalavimai. 1.12. Užtikrinimo, kad atitinkami dokumentai ir vadovai būtų nuolat atnaujinami pagal vežėjo numatomus pakeitimus, reikalavimai. 1.13. Keleivių salono įgulos nario pareigų vykdymas pagal vežėjo skrydžių vykdymo vadovą. 1.14. Priešskrydinis keleivių salono įgulos instruktažas ir saugos informacijos pateikimo, susijusio su konkrečiomis pareigomis, svarba. 1.15. Nustatymas, kada keleivių salono įgulos nariai įgaliojami ir turi pradėti evakuaciją bei kitas avarines procedūras.	5 val.
2.	Ryšiai ir komunikacija 2.1. Keleivių salono įgulos narių ir skrydžio įgulos narių veiksmingas keitimasis informacija: 2.1.1. komunikacijos, ryšio palaikymo būdai; 2.1.2. vienos kalbos vartojimas;	1 val.

	2.1.3. bendrų terminų vartojimas.	
3.	<p>Keleivių aptarnavimas ir keleivių salono stebėjimas</p> <p>3.1. Tinkamo keleivių paskirstymo į vietas atsižvelgiant į lėktuvo masę ir pusiausvyrą svarba.</p> <p>3.2. Tam tikros keleivių kategorijos.</p> <p>3.3. Būtinybė sodinti tvirtus keleivius prie neprižiūrimų durų.</p> <p>3.4. Taisyklės, reglamentuojančios saugų keleivių salono bagažo ir keleivių salone esančios aptarnavimo įrangos laikymą.</p> <p>3.5. Rizika, kad bagažas gali kelti pavojų keleivių salone esantiems keleiviams arba trukdyti naudotis avarine įranga ar išėjimais iš lėktuvo arba juos sugadinti.</p> <p>3.6. Patarimai, kaip atpažinti alkoholiu apsinuodijusius, narkotikų poveikį patiriančius ar agresyvius lėktuvo keleivius ir kaip su jais elgtis.</p> <p>3.7. Atsargumo priemonės, kurių būtina imtis, kai keleivių salone vežami gyvi gyvūnai.</p> <p>3.8. Pareigos, įskaitant rūpinimąsi keleivių salono sauga, kurias būtina vykdyti turbulencijos atveju.</p> <p>3.9. Keleivių motyvavimo ir minios valdymo metodai, būtini avarinei evakuacijai paspartinti.</p>	4 val.
4.	<p>Mokymas išsigelbėti</p> <p>4.1. išsigelbėjimo arktinėje aplinkoje principai.</p> <p>4.2. išsigelbėjimo dykumoje principai.</p> <p>4.3. išsigelbėjimo džiunglėse principai.</p> <p>4.4. išsigelbėjimo jūroje principai.</p> <p>4.5. mokymas gelbėtis vandenyje.</p> <p>4.6. praktinis mokymas vandenyje, kaip naudotis asmenine plūduriavimo įranga. gelbėjimosi plaustais arba kita įranga, taip pat pratybos vandenyje.</p>	4 val.
5.	<p>Elgesys gaisro ir dūmų atveju</p> <p>5.1. Pabrėžiama keleivių salono įgulos atsakomybė susidarius avarinei situacijai dėl gaisro ar dūmų nedelsti ir imtis veiksmų.</p> <p>5.2. Tikrojo gaisro šaltinio nustatymo svarba.</p> <p>5.3. Būtinybė nustačius gaisrą ar dūmus nedelsti ir informuoti skrydžio įgulą.</p> <p>5.4. Konkretūs būtinieji koordinavimo ir pagalbos veiksmai, nustačius gaisrą ar dūmus.</p> <p>5.5. Vietų, kuriose gali kilti gaisras, įskaitant tualetus ir atitinkamus dūmų detektorius, tikrinimas.</p> <p>5.6. Gaisrų klasifikacija.</p> <p>5.7. Atitinkamo tipo gesinimo medžiagos.</p> <p>5.8. Procedūros, taikytinos konkrečiomis gaisro sąlygomis.</p> <p>5.9. Gesinimo medžiagų naudojimo būdai ir gaisro gesinimo technika.</p>	4 val.

	<p>5.10. Gesinimo medžiagų netinkamo naudojimo padariniai.</p> <p>5.11. Bendrosios antžeminių avarinių tarnybų aerodromuose procedūros.</p> <p>5.12. Praktinis gesinimo medžiagų naudojimo uždaroje erdvėje mokymas: kaip gesinti gaisrą ir užsidėti bei naudoti apsaugos nuo dūmų įrangą.</p>	
6.	<p>Aviacijos medicinos aspektai ir pirmoji pagalba</p> <p>6.1. Bendrieji aviacijos medicinos aspektai ir išsigelbėjimo nurodymai.</p> <p>6.2. Fiziologinis skrydžio poveikis.</p> <p>6.3. Hipoksija.</p> <p>6.4. Deguonies poreikis.</p> <p>6.5. Eustachijaus vamzdžio funkcija.</p> <p>6.6. Barotraumos.</p> <p>6.7. Pirmosios pagalbos pagrindai, įskaitant gebėjimą teikti pagalbą dėl:</p> <p>6.7.1. oro ligos;</p> <p>6.7.2. virškinimo trakto sutrikimų;</p> <p>6.7.3. hiperventiliacijos;</p> <p>6.7.4. nudegimų;</p> <p>6.7.5. žaizdų;</p> <p>6.7.6. sąmonės netekimo;</p> <p>6.7.7. kaulų lūžių ir minkštųjų audinių sužeidimų.</p> <p>6.8. Skubi medicinos pagalba vykdant skrydį ir atitinkama pirmoji pagalba bent šiais atvejais:</p> <p>6.8.1. astmos;</p> <p>6.8.2 streso ir alerginių reakcijų;</p> <p>6.8.3. šoko;</p> <p>6.8.4. diabeto;</p> <p>6.8.5. užspringimo;</p> <p>6.8.6. epilepsijos;</p> <p>6.8.7. gimdymo;</p> <p>6.8.8. insulto;</p> <p>6.8.9. širdies smūgio.</p> <p>6.9. Pirmajai pagalbai skirtos deguonies įrangos naudojimas.</p> <p>6.10. Pirmosios pagalbos vaistinėlės ir jų turinio naudojimas.</p> <p>6.11. Skubios pagalbos medicininės vaistinėlės bei jų turinio naudojimas.</p> <p>6.12. Kitos pirmajai pagalbai tinkamos įrangos naudojimas.</p> <p>6.13. Sveikata ir higiena keliaujant:</p> <p>6.13.1. higiena lėktuve;</p> <p>6.13.2. sąlyčio su užkrečiamosiomis ligomis pavojus ir apsaugos būdai nuo šio pavojaus;</p> <p>6.13.3. medicininių atliekų tvarkymas;</p> <p>6.13.4. orlaivio dezinfekcija;</p> <p>6.13.5. veiksmai mirties lėktuve atveju;</p> <p>6.13.6. budrumo valdymas;</p>	8 val.

	<p>6.13.7. fiziologinio nuovargio poveikis;</p> <p>6.13.8. miego fiziologija;</p> <p>6.13.9. paros (cirkadinis) ritmas;</p> <p>6.13.10. laiko juostų keitimasis.</p> <p>6.14. Kiekvieno keleivių salono įgulos nario praktinis mokymas atlikti dirbtinį kvėpavimą naudojant specialų manekeną ir atsižvelgiant į orlaivio aplinkos ypatybes.</p>	
7.	<p>Įvadinis kursas apie žmogiškuosius veiksnius (HF) ir įgulos išteklių valdymą (CRM)</p> <p>7.1. Dėstomi išsamiai bendrieji CRM principai:</p> <p>7.1.1. žmogiškieji veiksniai;</p> <p>7.1.2. bendrieji nurodymai dėl CRM principų ir tikslų;</p> <p>7.1.3. žmogaus galimybės ir apribojimai.</p> <p>7.2. Dėstomi išsamiai kiekvienam keleivių salono įgulos nariui svarbūs elementai:</p> <p>7.2.1. asmenybės pažinimas;</p> <p>7.2.2. žmogaus klaidos ir patikimumas;</p> <p>7.2.3. požiūris ir elgsena;</p> <p>7.2.4. savęs vertinimas;</p> <p>7.2.5. stresas ir jo valdymas;</p> <p>7.2.6. nuovargis ir budrumas;</p> <p>7.2.7. atkaklumas;</p> <p>7.2.8. padėties suvokimas;</p> <p>7.2.9 informacijos gavimas ir apdorojimas.</p>	4 val.
8.	<p>Pavojingieji kroviniai pagal taikomas ICAO technines instrukcijas</p> <p>Mokymas vykdomas pagal Pavojingųjų krovinių vežimo oro transportu mokymo tvarkos aprašo reikalavimus. Klausytojai turi sėkmingai baigti mokymą pagal 11 kategorijos temas.</p>	
9.	<p>Bendrieji aviacijos saugumo aspektai, įskaitant Reglamento (EB) Nr. 300/2008 nuostatas</p> <p>Aviacijos saugumo mokymas keleivių salono įgulų nariui vykdomas pagal Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos reikalavimus. Klausytojai turi būti sėkmingai baigę mokymą pagal Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos 2 priedo XIV skyriuje nurodytus mokymo modulius.</p>	

* 1 val. = 60 min. Egzaminavimui skirtas laikas įskaičiuotas į numatomą minimalią mokymo trukmę.